

> Retouradres Postbus 2518 6401 DA Heerlen

Per e-mail

Federatie van Medisch Specialisten
t.a.v. de heer prof. dr. P.P.G. van Benthem, voorzitter
Artsenfederatie KNMG
t.a.v. de heer R.A.C.L. Héman, arts M&G, MBA, voorzitter

Stadsplateau 1
3521 AZ Utrecht
Postbus 2518
6401 DA Heerlen
T 088 120 5000
www.igj.nl

Ons kenmerk
2020-2552572/
V2020520/ME/hrs

Uw kenmerk
PvB/RH/201109

Uw brief
10 november 2020

Datum 19 november 2020
Betreft Draaiboek Triage op basis van niet-medische
overwegingen voor IC-opname ten tijde van fase 3 in de
COVID-19 pandemie

Geachte heer Van Benthem en heer Héman, beste Peter Paul en René,

Op 10 november 2020 ontving de Inspectie Gezondheidszorg en Jeugd (hierna: de inspectie) de versie 2.0 van het Draaiboek "Triage op basis van niet-medische overwegingen voor IC-opname in fase 3 ten tijde van de COVID-19 pandemie" (hierna: het Draaiboek) en uw begeleidende brief.

In uw brief geeft u een toelichting op de consultatie die door de Federatie Medisch Specialisten en de KNMG is uitgevoerd. U beschrijft intensieve gesprekken, waarbij enerzijds een uitgebreide en genuanceerde toelichting is gegeven op het Draaiboek en de overwegingen om dit op deze wijze op te stellen, en anderzijds door aanwezigen bijdragen zijn geleverd die hebben geleid tot aanpassingen en verhelderingen in het Draaiboek.

Met deze brief informeer ik u over de reactie van de inspectie op het Draaiboek en de specifieke vragen in uw brief.

Ik ga ervan uit dat u na ontvangst van deze brief de publicatie van het Draaiboek en de communicatie met uw achterban organiseert, in overleg met andere betrokken partijen.

Het Draaiboek geldt als de invulling van de wettelijke norm

In uw brief vraagt u mij om te bevestigen dat de inspectie het Draaiboek beschouwt als de invulling van de normen voor goede zorg, zoals beschreven in de Wet kwaliteit, klachten en geschillen zorg en ook als zodanig betreft in haar toezicht.

De inspectie is van oordeel dat de Federatie en KNMG binnen het stelsel de aangewezen partijen zijn om de regie te voeren over de opstelling van dit Draaiboek. Artsen, verpleegkundigen en andere zorgaanbieders hebben zich uitgesproken over de inhoud van het Draaiboek. Zij hebben bevestigd dat er draagvlak is voor de overwegingen en hebben ook aangegeven dat het Draaiboek duidelijkheid, houvast en bescherming biedt voor de bijna onwerkelijke keuzes die artsen zouden moeten maken in de, bijna onvoorstelbare, situatie dat er nauwelijks/geen IC-plek beschikbaar is. De Federatie en KNMG hebben op een zorgvuldige manier inhoud gegeven aan het opstellen ervan en de uitgevoerde consultatie, tegen de achtergrond van de COVID-19 pandemie.

De inspectie is in dit opzicht van oordeel dat het Draaiboek als zodanig voldoende uitvoerbaar en toetsbaar is.

Datum
19 november 2020

Kenmerk
2020-2552572/
V2020520/ME/hrs

Om deze reden bevestig ik dat de inspectie het Draaiboek beschouwt als de invulling van de normen voor goede zorg, zoals beschreven in de Wet kwaliteit, klachten en geschillen zorg.

Voor veldnormen geldt normaliter dat zorgverleners er beargumenteerd en weloverwogen van af kunnen wijken. Voor het Draaiboek geldt dit expliciet niet. Het Draaiboek beschrijft op basis van welke medische en niet-medische overwegingen triage voor opname op de IC moet worden uitgevoerd, in geval van landelijke schaarste. Hier volgt uit dat 'fase 3' voor alle Nederlandse ziekenhuizen geldt en dat er in deze fase in alle ziekenhuizen op dezelfde wijze moet worden getrieerd. Het afwijken van het Draaiboek of het toepassen van een lokale variant hierop zou betekenen dat patiënten in verschillende ziekenhuizen geen gelijke kans op behandeling en overleving zouden krijgen. De inspectie acht dat ethisch ontoelaatbaar.

'Fase 3' wordt landelijk afgekondigd

In uw brief vraagt u mij tevens te bevestigen dat 'fase 3' landelijk en tijdig wordt afgekondigd. Fase 3 moet in alle ziekenhuizen tegelijk worden afgekondigd, net als het beëindigen van fase 3 op het moment dat er geen landelijk tekort aan IC-behandelcapaciteit meer is.

'Fase 3' geldt per definitie landelijk, en nooit lokaal. Wanneer in een ziekenhuis, of zelfs meerdere ziekenhuizen binnen een regio, een tekort aan IC-behandelcapaciteit ontstaat betekent dit niet dat er op grond van het Draaiboek triage wordt toegepast. In die situatie moet alles op alles worden gezet om patiënten over te plaatsen naar andere ziekenhuizen en regio's waar zij wel behandeld kunnen worden. Het voorkomen van lokale of regionale tekorten aan IC-behandelcapaciteit is een gezamenlijke, landelijke verantwoordelijkheid. Om deze reden houdt de inspectie toezicht op de opschaling van de IC-capaciteit en de onderlinge samenwerking bij het spreiden van patiënten.

Zowel bij het monitoren van de landelijke IC-capaciteit als bij het spreiden van patiënten speelt het Landelijk Coördinatiecentrum Patiënten Spreiding (LCPS) een coördinerende rol. Met het LCPS stelt de inspectie een procedure op, voor het tijdig informeren van de inspectie wanneer fase 3 bijna moet worden afgekondigd.

Ik bevestig dat de inspectie, met andere betrokken partijen, borgt dat fase 3 landelijk en tijdig wordt afgekondigd.

Voordat fase 3 in werking wordt gesteld, zijn de volgende stappen relevant. Het is aan het Landelijk Coördinatiecentrum Patiënten Spreiding (LCPS) om te constateren wanneer op zeer korte termijn de situatie gaat ontstaan dat alle capaciteit aan IC-bedden is benut en dat uitwijken naar het buitenland ook geen soelaas meer biedt. Het LCPS meldt deze situatie tijdig aan de IGJ en de minister. De IGJ vergewist zich er vervolgens per ommegaande zelf van of dit inderdaad aan de orde is. Als ook uit de informatie die de IGJ heeft verzameld blijkt dat deze situatie zich voordoet, dan meldt de IGJ dit aan de minister. De minister zal de Tweede Kamer hiervan op de hoogte stellen.

Tenslotte

U vraagt in uw brief om bij te dragen aan het vertrouwen van artsen, dat zij in een situatie waar er – ondanks alle inspanningen om dat te voorkomen – sprake is van fase 3 ruggensteun ontvangen. Ik hoop dat de inspectie daar met deze brief, evenals met eerdere brieven en gesprekken over dit onderwerp, aan bijdraagt. Ik waardeer de zorgvuldigheid waarmee u invulling heeft gegeven aan deze consultatie. Graag herhaal ik mijn eerdere woorden dat *ik alle betrokkenen erkentelijk ben voor hun bereidheid en moed om zich aan dit thema te verbinden. De gezondheidszorg en de samenleving als geheel hebben er belang bij dat dit Draaiboek wordt geschreven en transparant wordt voordat we ooit in een situatie komen waarin het nodig zal zijn. Tegelijkertijd zijn en blijven alle inspanningen erop gericht om die situatie te voorkomen. Met elkaar staan we voor immense uitdagingen om alle zorg (COVID en niet-COVID) goed en duurzaam te organiseren, snelle verspreiding van het virus te voorkomen en de effecten van de maatregelen die hierop gericht zijn te beheersen. In dat licht blijft het adagium ‘soms genezen, vaak verlichten, altijd troosten’ houvast bieden.*

Datum

19 november 2020

Kenmerk2020-2552572/
V2020520/ME/hrs

Met vriendelijke groet,

Marina Eckenhausen
Inspecteur-generaal